E

Wijnwoordenboek

Eben Sadie

Paardeberg, Swartland. Na ervaring in Duitsland, Frankrijk, Spanje, Oregon en Californië teruggekeerd naar Zuid-Afrika om er zelf wijn te maken. Werkte in het begin samen met Charles Back, maar sinds 2000 op zichzelf. Gelooft niet in monocépages, maar wel in blends omdat hij vindt dat dit het best aangepast is aan een mediterraan zuiders warmer klimaat en er alleen zo echt grote wijn kan worden gemaakt in die omstandigheden. Gelooft in biodynamische methodes en zo weinig mogelijk interventie en gebruikt dus geen irrigatie (een natuurlijke vorm van opbrengstbeperking). Trieert heel streng (ongeveer 50% geraakt niet door de selectie). Plantte syrah, grenache en mourvèdre aan. Ook chenin blanc, viognier, chardonnay en grenache blanc. In de kelder wordt gewerkt met zwaartekracht en alles gebeurt met de hand, zelfs de fermentatie gebeurt in open houten kuipen. Alleen lokale gisten. Zijn Sequilla is een blend van syrah, mourvèdre en grenache, zijn duurdere Columella een blend van 80-90% syrah en 10-20% mourvèdre, afkomstig van drie verschillende terroirs, en 16 tot 24 maanden vatrijping (kreeg vijf sterren bij Platter en een International Trophy bij Decanter). Columella schreef De Re Rustica, één van de oudste handleidingen voor het verbouwen van wijndruiven. De tekst op het etiket van deze fles is dan ook steeds in het Latijn. De Palladius is een witte blend van viognier, chenin, grenache blanc en andere druiven. Erg kleine hoeveelheden en dus eerder prijzig, zonder echter te overdrijven. Eben bezit ook een domein in de Priorat, in Spanje, Dits del Terra en gaat elk jaar naar Frankrijk om er zelf het hout te selecteren voor zijn vaten. “The problem with the New World is the obsession with perfection,” volgens Eben, “There’s no such thing as perfection. It’s all imperfection.” In België verkrijgbaar bij Wijnen Chateaux in Ternat.

Ebourgeonnage

Snoei van de loten en takken waarvan de teler vermoedt dat de geen druiven zullen dragen. Gebeurt eind april, begin mei, nog voor de bloei. Een geoefend oog is noodzakelijk.

Echézeaux Grand Cru AOC

Côte de Nuits. Grand Cru van de Vosne-Romanée. 37,69 ha. Deze Grand Cru levert typische bourgogne’s op, subtiel en krachtig en met aroma’s van frambozen en pruimen. Ze zijn sappig en zacht met lange afdronk, maar ook zeer duur. Moet zeker tien jaar rijpen alvorens gedronken te worden. Opeenvolgende uitbreidingen van de Cru hebben het aanbod wat te uiteenlopend in kwaliteit gemaakt en oppassen is de boodschap.

Château de l’Éclair

Liergues, Beaujolais. Begin 20e eeuw gecreëerd door Victor Vermorel als experiment. 12ha. Sinds 1980 terug tot leven gewekt door Sicarex, een regionaal onderzoeksinstituut. Elk jaar worden bijna 250

verschillende cuvées gemaakt, waarvan sommige gecommercialiseerd worden (een Chénas, witte, rode en rosé Beaujolais en een Crémant).

Economou

Ziros Sitia, Kreta. Yannis Economou, in Milaan afgestudeerd als landbouwingenieur en daarna stages in Duitsland, de Piemonte (Ceretto, Scavino) en Chateau Margaux. In 1994 begon hij met zijn eigen bescheiden wijndomein op 600m hoogte met een eigen microklimaat. Het zijn de meest zuid-oostelijk gelegen wijngaarden van Europa. Zandsteen en klei voor de witte, zandsteen en ijzerhoudende grond voor de rode. 30 tot 100 jaar oude wijnstokken. Ondanks de bescheiden schaal modern uitgerust met inox en eik. Elk jaar een beetje beter, maar volgens eigen zeggen nog lang niet op zijn top. 25.000 flessen per jaar. http://wineryeconomou.blogspot.com

Domaine d'E Croce

Poggio d'Oletta, Patrimonio, Corsica. 10,5ha rood met 50% grenache en 50% niellucciu, 2ha wit met 60% vermentinu en 40% ugni blanc. Goed voor 60.000 flessen per jaar. Eigenlijk de wijngaarden van Yves Leccia's vader op de percelen E Croce en Partinelone in het dorp Poggio die Yves vandaag begeleid sinds hij in 2005 zijn aandelen verkocht aan zijn zuster. Leisteen en klei-kalk. Zoals we gewend zijn van Yves nu heel minutieus begeleid. Grote kwaliteit.

Domaine de l'Écu

Muscadet de Sèvre-et-Maine. Guy Bossard. 21ha, waarvan 16 met melon de bourgogne, de rest chardonnay, folle blanche en 1ha cabernet. Al vijf generaties in de familie. Sinds 1975 bio, maar al een tiental jaren biodynamisch. Ploegt nog steeds met een paard, oogst met de hand en gebruikt alleen lokale giststammen, maar tegelijk heel rationeel en gedisciplineerd. Zijn wijnen hebben de bedoeling om steeds goed weer te geven van welk terroir ze komen. Drie cuvées, de Gneiss, de Orthogneiss en de Granite. De Granite kan zo'n tien jaar bewaren, maar is in goede jaren vaak erg gesloten wanneer ze zo'n twee à drie jaar oud zijn. Door gebrek aan opvolging momenteel te koop. In Nederland verdeeld door de Vier Heemskinderen, in België door Boutelegier in Assebroek.

Edwards

Margaret River, Australië. Brian Edwards begon in 1993 druiven te telen op een oude veeboerderij in Wilyabrup. 25ha wijngaard, maar nu geleid door zonen Christo en Mike. Christo beheert de wijngaard al van het begin. Mike nam de leiding van het wijnmaken over in 2004 na een tijdje gewerkt te hebben als assistant-wijnmaker bij Voyager. Goed werk in de wijngaard en in de kelder. Klassiek maar goede prijs/kwaliteit. Traditionele aanplant: cabernet sauvignon, merlot, syrah, semilllon, sauvignon blanc en chardonnay. http://www.edwardsvineyard.com.au/

Effeuillage

Of ontbladering. Hierbij worden op de wijnranken de bladeren dichtbij de trossen gesnoeid om de trossen meer zonlicht te geven en om meer sap naar de trossen te leiden door het wegnemen van een

concurrent.

Eger

5160ha. Noord-Hongarije. Wit en rood. Gebruikte druiven: wit met olaszrizling en leanyka, rood met kekfrankos, cabernet, merlot en kekoporto. Op 130km ten oosten van Boedapest ligt de stad Eger, de hoofdstad van de beroemde Hongaarse rode wijn die Egri Bikavér of stierenbloed wordt genoemd. De wijngaarden liggen op een zeer geschikte vulkanische ondergrond op de aanlopers naar het Bükk gebergte en de wijn wordt gemaakt met kékfrankos druiven waaraan een beetje cabernet sauvignon, franc, merlot of kékoporto wordt toegevoegd. De kwaliteit is eerder wisselend en de wijn werd vroeger geplaagd door tradities die niets bijbrachten. In de jaren 70 werd hij op grote schaal geëxporteerd onder de merknaam Bull's Blood door Egervin, een staatsbedrijf, die veel moeite deed om er een wat overdreven faam aan te geven, vooral gebaseerd op een wat langere schilweking dan normaal. Dankzij de modernisatie komt er steeds meer goed witte en rode wijn, maar de faam van dit stierenbloed is tegenwoordig op niet veel meer gestoeld. Naast deze is er ook lokale kadarka die zelden mooie wijn oplevert en meer en meer cabernet sauvignon, merlot en kékfrankos. De beste producenten hebben ook de beste Bikavér. Goed rijpingspotentieel (voor de beste). De witte wijn is of een lichte olaszrizling of een lichtzoete leanyka. Verspreid over de dorpen Andornaktálya, Demjén, Eger, Egerbakta, Egerszalók, Egerszólát, Felsotárkány, Kerecsend, Maklár, Nagytálya, Noszvaj, Novaj, Ostoros, Szomolya in de omgeving van Eger en Aldebro, Feldebro, Tófalu, Verpelét in de omgeving van Debro.

Egly-Ouriet

Ambonnay. Michel en Francis Égly, vader en zoon. 10ha met 78% pinot noir en 22% pinot meunier. 2ha chardonnay. Zeer goed gelegen wijngaarden met gemiddeld 35jaar oude stokken in de grands crus Ambonnay (7,2ha), Bouzy en Verzenay (1,2ha). Bezit ook 2ha oude pinot meunier in Vrigny die in een aparte cuvée terecht komt. Grondbewerking wordt hier al lang toegepast (een alternatieve vorm van onkruidbestrijding die de stokken dwingt dieper te gaan). Advies van Claude Bourguignon, de grote terroir-specialist. Stevige groene oogst om de opbrengsten te beperken en meer concentratie te bereiken. Niet bio, maar ze gebruiken mest en hebben de laatste jaren het gebruik van pesticides en herbicides teruggedrongen. Gebruikt eik. Weinig sulfiet. Lang kelderverblijf (vier à zes jaar) dankzij de grote stock en er zijn weinig kleine champagneboeren die dit aankunnen. Elke fles heeft op het etiket info over het kelderverblijf en de datum van de dégorgement. Strakke finesse. Zoon Francis neemt meer en meer het roer in handen en is begonnen met de gedeeltelijke stopzetting van de malolactische fermentatie om bij het verouderen meer fraîcheur te houden. Werkt met erg rijpe druiven zonder de finesse te verliezen, een groot risico indien men hierin zou overdrijven. De prijzen blijven redelijk maar de productie is eerder beperkt. In België vind je enkele van de cuvées bij Boutelegier in Assebroek.

Weingut Eichholz

Jenins, Graubünden, Zwitserland. Irene Grünenfelder, een lerares en journaliste die via huwelijk in Jenins terecht kwam en er haar echte passie, wijn, ontdekte. Bezig sinds 1995. Leerde het vak van Georg Schlegel en krijgt raad van de beste wijnbouwers van de regio, de Gantenbein's. Bio. 3ha. Pinot noir en sauvignon blanc (zonder malolactische). Concentreert zich vooral op de wijngaard en intervenieert minimaal in de kelder. Geen of heel beperkte filtering. Héél sterk. Haar wijnen hebben wat kelderrijping nodig om op hun best te zijn. Won in 2006 de eerste prijs in de Pinot Noir Cup van Weingourmet.

www.weinguteichholz.ch

Eiswein

Duitse kwaliteitsaanduiding. De druiven worden pas geplukt als ze aan de wijnstok bevroren zijn wat zeer hoge suikerconcentraties met zich meebrengt: meestal zeer duur.

Elba DOC

Toscane. Rood. Gebruikte druiven: wit met trebbiano (procanico), ansonica, malvasia, rosé en rood met sangiovese, malvasia, aleatico. Boeiende, originele maar zeer goede wijnen. Elba Bianco is een frisse, witte lichte met trebbiano toscano (80-100%). Elba Rosato en Elba Rosso bevatten voornamelijk sangiovese en mikken op fruit. Er bestaat ook een volle ronde vinsanto met trebbiano en malvasia. Elba Ansonica bevat minstens 85% van de gelijknamige druif en hij is origineel, vol en intens. Elba Aleatico bevat 100% van deze oude, inheemse druif. Hij is zeer aromatisch, met veel karakter, maar heeft minimaal 16% alcohol en is dus absoluut géén maaltijdwijn !

Elbling

Zeer oud druivenras uit de Moezel, waarschijnlijk van Romeinse oorsprong. Zure, droge witte wijn met een licht appelaroma. Ook populair in Luxemburg.

DO Finca Elez

El Bonillo, Albacete, Castilla-La Mancha, in het hart van de Sierra de Alcaraz. °1993. Samen met Valdepusa in 2003 de eerste om de nieuwe DO Pago (zie daar) status te krigen. Project van auteur, acteur en filmmaker Manuel Manzaneque. Zoon Manuel (°1980) is een gediplomeerd oàenoloog die ondermeer bij Michel Rolland studeerde en in 2002 de rangen vervoegde. Dochter Sofia verzorgd de administratie. Michel Poudou als oenoloog. 38ha chardonnay, cabernet sauvignon, tempranillo, merlot en syrah. Ongeveer 200.000 flessen per jaar. Wijngaarden op 1080m in de Sierra de Alcaraz. Koele nachten, veel zonneschijn en arme grond met veel zanderige klei en mineralen (potassium). De chardonnay was van in het begin een groot succes. De topwijn is de Escuena, een 100% tempranillo. Eén van de betere Spaanse wijndomeinen. www.manuelmanzaneque.com

Domaine Elian Da Ros

Côtes du Marmandais. Na vijf jaar als rechterhand van Olivier Zind-Humbrecht. 16ha met cabernet franc, abouriou, merlot, malbec en syrah, 2,5ha daarvan met semillon en sauvignon. 50% van de wijngaard is biodynamisch. Eerste oogst in 1998. Een witte, een rosé en vier rode (Le Vin Est Une Fête, Vignoble d'Elian, Chante Coucou, Clos Baquey). Bijna alles wordt met de hand geoogst. Er worden oude eiken vaten gebruikt, met een vattijd van 12 tot 24 maanden. Momenteel de enige echt interessante wijnmaker van de Marmandais. Volgens de vakpers zeer getalenteerd.

Eloro DOC

Sicilië. Sinds 1994. Rosé en rood. Gebruikte druiven: nero d'avola, frappato en pignatello met maximaal 10% toevoeging van nog andere soorten. Een aantal gemeentes in de provincies Siracusa en Ragusa.

Elqui Valley

Chili. Norte Chico. Sauvignon blanc, chardonnay, cabernet sauvignon, carmenère, merlot en syrah. Aan de voet van Atacama-woestijn. Heel heet en droog, maar een afkoelend briesje vanuit de Pacific en nachtelijke zeemist brengen soelaas. Irrigatie is noodzakelijk. Vroeger uitsluitend beplant met moscatel-druiven voor de productie van pisco, Chili's nationale sterke drank.

Emery

Emponas, Rhodos. °1923. Maria-Irini en Nikos Triantafyllou (neef en nicht en kleinkinderen van de stichter). 650.000 flessen per jaar. Met wijn bezig sinds de jaren 60. Eigen kelders sinds 1974. Kopen druiven op in de wijde omgeving, maar concentreren zich op de lokale varianten als de athiri waar ze erg in geloven, ook voor de export. Halen trouwens betere en betere resultaten met de druif. Angelos Iatridis is de consultant-oenoloog, maar de verantwoordelijke wijnmaker is de Grieks-Amerikaanse Sterghos Hatzisavas die jaren ervaring opdeed in Italië. Veel export naar de VS. www.emery.gr

Emiliana Organico

Colchagua, Chili. Vroeger onder de naam VOE. ° 1998. Zusterbedrijf Viñedos Emiliana bracht de grond bijeen voor dit project. Tot recent een pionier als biodynamische producent maar onder impuls van wijnmaker en bio-goeroe Alvaro Ezpinoza nu steeds meer een succesvol wijndomein met als belangrijkste merken Adobe, Novas, Sincerity en Coyam. Blijven de biodynamische principes centraal stellen maar tegelijk ook zeer kwaliteitsgericht. Wijngaarden in Maipo, Casablance en Colchagua. In 2006 werd de top-cuvée, G, gelanceerd, één van de eerste biodynamische topwijnen van Chili. www.emiliana.cl In België verdeeld door Colruyt.

Domaine Les Eminades

Cebazan, 5km ten oosten van Saint-Chinian. Patricia en Luc Bettoni. Luc werkte voorheen voor Chateau Montus, Patricia is apothekeres. °2002, toen ze begonnen met het kopen van geschikte wijngaarden. 10ha in Cebazan en Villespassans, op 150 en 270m hoogte. Klei en zandsteen, maar redelijk wat variatie in de samenstelling. Vooral carignan, 50 tot 110 jaar oud, wat oude grenache (35 en 60 jaar oud), door henzelf aangeplante syrah en cinsault (20 tot 65jaar oud). Eén ha sauvignon blanc voor een vin de pays. 30-35 hl/ha. Voor 2002 gingen de druiven nog naar een coöperatieve. Geen herbicides. Er wordt met de hand geoogst en getrieerd. Geen collage, geen filtering. De installaties liggen in het centrum van Cebazan. http://les.eminades.free.fr

Emporda-Costa Brava DO

Catalonië. 2000 ha. Wit, rood en rosé. Gebruikte druiven: wit met grenache blanc, macabeo, xarel.lo, muscat en chardonnay, rood met tempranillo, garnacha, cariñena, lledoner, merlot, syrah en cabernet sauvignon. Deze regio ligt in het uiterste Noorden aan de voet van de Pyreneeën en aan de kust van de

Middellandse Zee, tussen de stad Figueras en de zee. Aan de andere kant van de grens ligt Collioure. De beste wijngaarden liggen in het binnenland op westflanken van kleine bergjes (ong op 200 m hoogte). Het klimaat is mediterraan met warme zomers en milde winters en verkoeling, maar ook gevaar, door de winden die uit de Pyreneeën komen, en met erg weinig neerslag. Irrigatie is dan ook gedurende een deel van het jaar toegelaten. Het werd in 1975 een aparte DO. De bodem bestaat voornamelijk uit zand met een dunne laag organisch materiaal met weinig voedingswaarde en leisteen, maar er is een grote verscheidenheid. De wijngaarden liggen op grote plateaus, beschermd door hagen en cipressen. Een buitenbeentje in Spanje is de vi novell of vi de l'any, gemaakt van garnacha en cariñena, en bedoeld om binnen de zes maanden op te drinken. De enige traditie in deze wijnregio was een zoete dessertwijn, de garnatxa, die krachtig en weelderig is en één van de weinige wijnen die bij een dessert van chocolade passen. Dit gebrek aan traditie laat de weg open voor veel geëxperimenteer en vanaf het midden van de jaren 90 begon de kwaliteit te stijgen. De rode wijn van de regio is meestal gemaakt van garnacha en mazuelo (cariñeno). De meeste bestaat onder de vorm van vino joven, maar er bestaan goede crianza's en zeer goede Reserva's, die echter meestal ook cabernet sauvignon en tempranillo bevatten. Enkele wijnbouwers experimenteren met monocépages van deze druiven. De rosé wijnen zijn meestal gemaakt van garnacha, soms met cariñena erbij of een beetje tempranillo. Ze zijn droog, soepel en fruitig. Af en toe vind je lekkere monocépage rosés, met vooral die van cabernet sauvignon als aanrader. In de witte wijn is de traditionele die van garnacha blanca en macabeo (viura) gemaakt is. Vaak word hij aangevuld met xarel-lo, chardonnay of zelfs garnacha tinta. Bij de meeste producenten is dit vandaag een frisse, fruitige witte wijn zonder meer. Er word geëxperimenteerd met interessante monocépages. In de regio word ook veel cava gemaakt die onder zijn eigen DO terecht komt.

Encruzado

Eén van de betere Portugese witte wijndruiven. Vooral in de Dão. Niet erg productief maar vaak erg aromatisch (appel, abrikoos, nectarine, meloen, rozijnen). Reageert goed op eik. Overproduktie leidt vaak tot een gebrek aan zuren.

Enfer d'Arvier – Valle d'Aosta DOC

Vrij beperkte productie. Zachte en droge rode wijn op basis van petit rouge met licht bittertje in de finale.

Engeland

De geschiedenis van de Engelse wijnbouw gaat niet verder terug dan de jaren 50 toen op drie plaatsen experimenten succesvol werden uitgevoerd. Tijdens de jaren 60 doken de eerste wijndomeinen op en vandaag zijn er ongeveer 300 wijnboeren, waarvan er zo'n 200 wijn maken (soms in zéér kleine hoeveelheden). In het begin was Duitsland het grote voorbeeld vanwege het gelijkende klimaat: Duits advies, Duitse druivenrassen en een historische voorkeur voor zoete wijnen maakten de Engelse wijnen in het begin sterk gelijkend op de Duitse. Naarmate het succes van de Australische en Nieuw-Zeelandse wijnen ook de Engelse consument naar drogere wijn dreef, stond er een nieuwe generatie op van jonge internationalere wijnmakers die goed op de hoogte waren van de technologische mogelijkheden en de kwaliteit maakte opnieuw een sprong voorwaarts. Vandaag wordt er interessante en lekkere witte wijn gemaakt die zowel als aperitief als als maaltijdwijn overeind blijft. Ook in de schuimwijn werd grote vooruitgang geboekt, maar, net zoals bij de witte, is voor ons Europeanen de prijs (dankzij het dure pond en stevige taksen op alcohol) een grote handicap. Dankzij de warmere zomers probeert men ook meer en

meer in rood, met druiven als dornfelder, pinot noir en rondo die relatief goed tegen het koude klimaat kunnen, maar hier staat de Engelse wijnindustrie echt nog in haar kinderschoenen en kan men zich afvragen of het wel de moeite van het proberen is.

English Wine Group – Chapel Down

Hier wordt wijn gemaakt met druiven uit Kent, Sussex en Essex (180 acres) en er wordt nog continu gezocht naar nieuwe bronnen. De eigen wijngaarden liggen in Tenterden (25 acres). Modern uitgerust en gebruikt ook amerikaanse en franse eik (en houtschilfer, schaamteloos !). Maakten in 2005 500.000 flessen, goed voor de helft van de totale engelse produktie. Hun lijn stille wijn wordt nu ook onder naam Chapel Down gevoerd en is moderner geworden en meer aangepast aan hedendaagse smaken (vroeger Curious Grape en meer gericht op Duitse varianten). Vandaag bestaat hun rode aanplant uit ronde, dornfelder, regent en pinot noir; de witte uit bacchus, chardonnay, pinot blanc, ortega, schönburger, huxelrebe, müller-thurgau, siegerrebe en reichensteiner. Owen Elias is de wijnmaker.

Enjingi

Kutjevo, Kroatië. °1890. Ivan Enjingi sinds 1957, als vierde generatie, toen nog een heel klein domein dat zijn druiven aan de staat leverde. Vanaf 1972 eigen flessen. Vandaag olv Ivan jr. die vanaf 1980 percelen begon bij te kopen (voor deze datum mocht een wijnboer van de communisten nooit meer dan 10ha bezitten). Kocht goed gegelegen percelen op de heuvels die de boeren hadden verlaten vanwege de moeilijkheidsgraad en de aankooppolitiek van de staatscoöperateive. Vanaf 1991 biologisch. Grasevina, pinot gris, riesling, traminer, sauvignon blancn, müller thurgau, zweigelt en pinot noir. Nieuwe kelders in 1994. Momenteel 40ha maar nog in volle uitbreiding en wil zo snel mogelijk naar 60. Een van de top wijnmakers van Kroatië. Spreekt alleen Kroatisch. Heel aparte wijnen, heel interessant maar niks voor beginnelingen en met grote gastronomische mogelijkheden. In België verdeeld door Pasqualinno in Opglabbeek.

Vin d'Entraygues-et-du-Fel VDQS

Sud-Ouest. 20ha. Wit met chenin en mauzac, rood met fer sarvadou en cabernet franc. Op de steile heuvels rond Entraygues en Le Fel in het dal van de Lot liggen wijngaarden met een bodem van afgebrokkeld graniet of bruine schilfersteen voor een goede drainage en warmteregulatie. Ze maken deel uit van de historische Aveyron, voor de phylloxera goed voor 20.000 ha wijngaard. Er bestaat zowel pittige frisse witte van chenin druiven, zeer goed bij zachte cantal kaas of forel, als aromatische, frisse rode en rosé voor bij stevige landelijke gerechten. De rode moet op 16°C geschonken worden. De produktie is in handen van twee families.

Entre-Deux-Mers AOC

1500ha. Deze AOC groepeert alle witte wijn in de Entre-Deux-Mers regio (tussen de Dordogne en de Garonne), met uitzondering van degene uit de specifieke appellaties of die als gewone Bordeaux Blanc Sec op de markt komt. De wijngaarden liggen op een kalksteenbodem die erg geschikt is voor witte wijn. Het is geen veeleisende appellatie maar veel wijnboeren reserveren er toch hun betere gronden voor. Hij word gemaakt met de druiven sémillon en sauvignon blanc en is normaal gezien sappig en rond, met de smaak van acacia en grapefruit, appel en soms wat citrus. Enkele wijnboeren beginnen nu ook aan op vat

gerijpte wijnen die lijken op witte Graves, maar de gewone is jong te drinken en kan je maximum één jaar bewaren. Daarna verliest hij zijn bestaansrecht, de frisheid en fruitigheid eigen aan een goede Entre-Deux-Mers. Ooit was zijn reputatie zéér slecht maar vandaag is dat wat onterecht (zie ook André Lurton). Een aantal jonge wijnboeren is hier zeer goed bezig en de prijs-kwaliteitsverhouding is zeer goed. Voor echte grote witte wijnen is de bodem ongeschikt, maar een goede Entre-Deux-Mers is een uitstekend aperitief of begeleider van eenvoudige vismaaltijden. Het karakter van de wijn wordt deels bepaald door het terroir, deels door de gebruikte mengeling. De sauvignon blanc zorgt vooral voor citrusachtige frisheid waaraan ook aroma's van pompelmoes, acacia, brem en buks kunnen gekoppeld, de sémillon zorgt voor aroma's als lentebloemen en wit en geel fruit als peren of perziken en een zekere rondheid in de mond. Muscadelle is de derde druif, altijd gebruikt in kleine hoeveelheden. Hij kan een extra bloemen-toets geven. De wijn is ideaal bij schelpdieren, zeevruchten, oesters en eenvoudige visgerechten indien ze niet te stevig zijn (zoals slibtongetjes). Ook zeer goed bij gegrilde of gefrituurde vis. Wat kaas betreft is een eenvoudige verse geitenkaas de beste begeleider. Lokaal combineert men hem ook met koud varkensvlees en zelfs "moeilijke" gerechten als loempia's of taco's kunnen. Meestal al op zijn hoogtepunt tijdens het eerste jaar, versies met meer sémillon halen de twee à drie jaar, uitzonderingen blijven zo'n vijf jaar goed. Op restaurant altijd de wijn van het laatste wijnjaar kiezen. Drinken op 10-12°C. De rode wijn van de producenten uit deze regio wordt verkocht als Bordeaux of Bordeaux Supérieur.

Entre-Deux-Mers-Haut-Benauge AOC

140ha. Lijkt sterk op de normale Entre-deux-mers maar de wijngaarden liggen slechts gedeeltelijk binnen het gebied Entre-Deux-Mers.

Domaine D'Eole

Eygalières, aan de voet van de Alpilles, tussen Saint-Rémy en Cavaillon. Coteaux D'Aix-en-Provence. °1992 en in 1996 verkocht aan Christian Raimont, een Franse financier. Geleid door Matthias Wimmer, een jonge Duitse oenoloog, al sinds 1993. 23,8ha rood met 36% grenache, 26% syrah, 15% carignan, 13% cinsault, 5% counoise en 5% mourvèdre. 2,4ha wit met 42% roussanne, 35% rolle en 23% grenache. 80.000 flessen per jaar. Zand, kalk en kiezel. Bio sinds 1997. Rendementsbeperking door groene oogst (20 à 35 hl/ha). Met de hand geoogst. Zeer sterk, zowel in wit, rosé als in rood. De Cuvée Léa is de topper maar het hele gamma is gewoonlijk goed.

Epanomi

Griekenland, ten Westen van Chalkidiki, omgeving Thessaloniki. Landwijnen. Witte wijnen met assyrtiko en malagouzia en de geur van versgesneden paprika's. Goede rode wijnen met grenache en petite syrah.

Erbaluce di Caluso DOC

Piemonte. Wit. Gebruikte druiven: erbaluce. Ten Noorden van Turijn, in de Canavese-heuvels, ligt het dorp Caluso. De erbaluce druif brengt hier sinds de jaren 80 een magere, kiezeldroge witte wijn voort die nogal scherp is en zeer licht geparfumeerd. Hij profiteert mee van de grote vraag naar droge witte wijnen van originele Italiaanse druiven. Er bestaat ook een heerlijke passito versie waarbij de druiven eerst een half jaar drogen voor de persing gebeurde. Daarna moet hij vijf jaar rijpen. Deze wijn is zeer aromatisch (hazelnoten en honing) maar toch droog en voelt in de mond fluwelig en romig aan met citrustonen. Het

procede is eeuwenoud, zéér lekker maar momenteel helemaal niet populair meer en de meeste fabrikanten concentreren hun inspanningen op de droge. Er bestaat ook een zeer zoete liquoroso.

Mas de l'Erme

Jonquières, Coteaux du Languedoc. Florence en Fabien Milési. Opgericht in 2006. 10ha waarvan 8 in productie, met 12 tot 45 jaar oude stokken. Mourvèdre, grenache, cinsault en carignan. In 2007 werd ook een ha syrah aangeplant. Lutte raisonnée. Met de hand geoogst. Parcellaire vinificatie, opgevolgd door de consultants van natoli & Co. Vinifieerden tot voor kort nog in openlucht en voedden op in de kelders van hun woning, maar de neiuwe kelder was klaar eind 2007. Geen chaptalisatie en slechts een kleine dosis sulfiet. Buur en lichtend voorbeeld is Olivier Jullien van de Mas Jullien. Veelbelovend. www.masdelerme.fr Momenteel nog niet verdeeld in de Benelux.

Ermitage

Met deze druif maakt men in Zwitserland droge, halfzoete of zoete wijnen, vooral in de Valais (44ha). De druif is nauw verwant aan de marsanne uit het Rhône gebied. Ook bekend als marsanne blanche. Aromas van frambozenjenever en witte truffel.

Château d'Esclans

La Motte en Provence. Sacha Lichine, zoon van Alexis Lichine, een nogal fascinerend personage, kocht dit domein in 2006. Uitsluitend rosés, waaronder de Garrus, de duurste rosé ter wereld. Patrick Léon, ex-Mouton Rothschild, als consultant. Nogal uiteenlopende terroirs, wat toelaat om apart te vinifieren en later te assembleren zodat ze de gewenste stijl kunnen bereiken. Er wordt met de hand geoogst. Zeer modern uitgerust. Werken met inox of eiken vaten van 500l. Bâtonnage, zoals in de Bourgogne, en deze rosés mogen dan ook niet te jong gedronken worden. Rosés tussen de 8 en de 80 euro, maar ook de Whispering Angel van 14 euro schijnt erg goed te zijn. www.chateaudesclans.com Ingevoerd in de Benelux door Chauxdigue in Dalen in Nederland.

Bodegas Escorihuela Gascon

Mendoza, Argentinië. °1884 door Don Miguel Escorihuele Gascon, een Spaanse immigrant. Eén van de oudste wijnbedrijven van Argentinië. Sinds 1993 eigendom van Nicolas Catena (en enkele andere investeerders). 149ha, aangeplant met merlot, sangiovese, syrah, barbera, pinot noir, cabernet franc, malbec, cabernet sauvignon, sauvignon blanc, verdichio, chardonnay, viognier en semillón. Oenologen Gustavo Marín, Estela Perinetti (stages in Sonoma, Napa en Bordeaux) en Olivier Ruhard (opgeleid in Bordeaux). Vijf verschillende merken, bijna volledig bestemd voor de Argentijnse markt. http://www.escorihuela.com/

Esfarrapa

zie Caíño Redondo

Esgana Cão

Portugal. « Hondenwurger ». zie Cercial

Domaine Sylvie Esmonin

Gevrey-Chambertin, Bourgogne. Sylvie Esmonin, landbouwingenieur opgeleid in Dijon en pas na enkele jaren als onafhankelijk consulent naar het vaderlijk bedrijf teruggekeerd. Dit is het voormalige domein Michel Esmonin et fille. 6,87 ha pinot noir, 0,26ha chardonnay, met veel oude stokken. 36000 flessen per jaar. Sylvie's eerste jaargang was 1990 en vanaf dan besloot het domein om ook alles zelf te bottelen en niet meer met een négociant te werken. Werkt sinds 2000 opnieuw met de volledige druif (grootvader ontsteelde) om meer aromatische complexiteit terug te vinden (kruiden en bloemen). Sylvie nam stelselmatig meer en meer verantwoordelijkheid tot ze in 1998 de volledige controle had. Papa houdt zich nu nog alleen met het ploegen bezig (zijn favoriete bezigheid in de wijngaard). Dankzij een heel nauwgezette arbeid in de wijngaard heel sterk, zeker omdat dit gepaard gaat met een grote feeling in de kelder. Heel klassiek en bij het beste wat Gevrey-Chambertin te bieden heeft. Alles is sterk, maar ze weten als geen ander het potentieel van de premier cru Clos Saint-Jacques, bijna letterlijk in hun achtertuin, naar boven te halen.

Est!Est!!Est!!! di Montefiascone DOC

Lazio. Wit. Gebruikte druiven: trebbiano toscano, trebbiano giallo, malvasia bianca. Het wereldberoemde verhaal over de monnik die voor zijn wijnliefhebbende bisschop aanduidde waar de wijn goed was is misschien wel een sterk verhaal, maar de wijn zelf is eenvoudig, fris en een beetje saai.

Vins d'Estaing VDQS

Sud-Ouest. 14 ha. Rood met fer en gamay en wit met chenin, mauzac en rousselou. Zeer oude kleine appellatie in het Centraal-Massief, naast de Entraygues et Fel. Erg originele rode wijnen die naar frambozen en cassis geuren. Karaktervolle witte.

Viña Estampa

Colchagua Valley, Chili. 300ha, verspreid over drie wijngaarden. Gonzales-Ortiz familie. Maakten van blends hun handelsmerk maar deden dat tot nu op een eerder behoudende, erg commerciële en eigenlijk niet zo interessante manier. Zeer modern uitgeust. De getalenteerde wijnmaker Ricardo Baettig is echter ambitieuzer dan dat en is op zoek naar meer diepgang en harmonie. Eén van de mooiste wijngebouwen van Zud-Amerika. In België geimporteerd door Wijnimport Herman in Wevelgem, in Nederland door Rougeroseblanc in Wassenaar. www.estampa.com

Chateau des Estanilles

Lenthéric, gemeente Cabrerolles. Michel Louison, sinds kort geholpen door oenologe en dochter Sophie. 29ha rood met 40% syrah, 20% grenache, 20% mourvèdre, 10% carignan en 10% cinsault. 5ha wit met 60% marsanne, 30% roussanne, 10% andere. Goed voor 200.000 flessen per jaar. Leisteenhoudend

terroir. Lutte raisonnée. Sinds 1976 actief, één van de grote pioniers van de Faugères en één van de eerste die op de exportmarkt begon te mikken. Modern uitgerust. Autodidact, maar zijn geduld en zijn zeer zorgvuldige werk in de wijngaard doen hem er continu op vooruitgaan. Prijzen bleven redelijk. De Clos du Fou is zijn topwijn, maar ook de witte en de 100% syrah zijn erg sterk. De basiscuvées krijgen soms het verwijt wat te simpel te zijn.

Viña San Esteban

San Esteban, Aconcagua Valley, Chili. °1974. José en Horatie Vicente, vader en zoon. Horatio is een in Bordeaux opgeleide oenoloog die ervaring opdeed bij Mouton Rothschild en Chateau Olivier in Frankrijk, en bij Chalone in de VS. 100ha, met leem en klei, en dichtbij de Aconcagua rivier. Redelijk wat wijngaarden op de heuvelflanken, op een hoogte tot 800m met een groot dag en nacht verschil qua temperatuur. Bestaat uit twee estates, La Florida en Paidahuen, met eigen wijngaarden. Sterk exportgericht (95%). Ook een belangrijk producent van tafeldruiven. Modern bedrijf dat ondermeer sustainability hoog in het vaandel voert. In 1996 werden de installaties uitgebreid en vernieuwd. Franse en Amerikaanse eik. Rio Alto, In Situ en VSE zijn de hoofdlijnen. De Laguna del Inca is de topcuvée, een blend van syrah, cabernet sauvignon, carmenère en sangiovese. www.vse.cl In België ingevoerd door Chileboutique in Mariakerke.

Mas Estela

Selva de Mar, Alt Emporda, Spanje. In het NO van de DO, tegen het massief van Rodès. Diego Soto en Nuria Dalmau. 50ha groot domein met 16ha wijngaard, op 3km van de zee. Bruine leisteen. 5,5ha grenache noir, 3,5ha syrah, 3ha carignan, 2ha monastrell, 1ha chardonnay, 1,5ha muscat d'Alexandrei. 30 à 25hl/ha. Eind jaren 80 gecreëerd en bio sinds 1989. Sinds 1999 biodynamisch. Enherbement. Met Jaume Serra als consulent –oenoloog (hij staat symbool voor de vernieuwing in deze regio). www.masestela.com In België ondermeer verkrijgbaar bij Sacacorchos in Steenokkerzeel.

Schloss Esterhazy

Eisenstadt, Burgenland, Oostenrijk. Eigendom van de Esterhazy Privatstiftung. Het barokke slot ligt in het centrum van de stad. Hier wordt al wijn gemaakt sinds de 17de eeuw. 65ha. Josef Pusch is momenteel keldermeester. Nieuwe, hypermoderne kelders in 2006 in Trausdorf die een grote kwaliteitssprong voorwaarts zouden moeten mogelijk maken. De Tesoro is de topcuvée , een merlot, cabernet sauvignon en pinot noir blend, dis sinds 2002 gemaakt wordt. www.esterhazywein.at

Estremadura Vinho Regional

West-Portugal. Wit en rood. Wit met arinto, fernao pires, chardonnay en andere, rood met periquita, tinta roriz, touriga nacional, castelão, syrah en tinta miuda. Aan de westkust van Portugal houdt de nachtelijke koude de suiker in de druiven onder controle en dit heeft mooie, fruitige maar niet al te zware wijnen als resultaat. Dit is Portugal meest productieve regio waar vooral grotere cooperatieven actief zijn en ondermeer de tafelwijn voor Lissabon gemaakt wordt. Alhoewel er zich een DOC en twee IPR's in de regio bevinden wordt de meeste, maar vaak ook de interessantste wijn als Vinho Regional Estremadura gebotteld. De rode wijnen zijn vaak gemaakt met veel periquita (castelão) en zijn dan kruidig en jong te drinken. Met cabernet sauvignon, tinta roriz (tempranillo) en touriga nacional worden echter steeds

interessantere wijnen gemaakt die gemakkelijk een vijftal jaar bewaren. Er wordt ook simpele witte gemaakt met de arinto druif die jong te drinken is.

Bodegas Etchart

Argentinië. In 1938 opgericht door Arnaldo B. Etchart met 65ha wijngaard. Vandaag bijna 450ha, waarvan 300 in Salta. 50% van de aanplant is wit, met in hoofdzaak Torrontès en Chardonnay. De gemiddelde leeftijd van de druiven is nog redelijk jong: zo'n 15 jaar (in 2006). Victor Marcantoni (°1959) is de ervaren en bereisde vaste oenoloog die al zijn hele leven lang voor Etchart werkt. Mariano Bustos, de agronoom, is even oud en even ervaren. Eigendom van Pernod Ricard sinds 1996. Gronden in Cafayata Salta en sinds 1975 ook in Lujan de Cuyo (Mendoza). Momenteel zwaar aan het investeren in de regio. Drie gamma's (Gran Reserva, Privado Reserva en Rio de la Plata) en één zoete.
http://www.vinosetchart.com/

Etna DOC

Sicilië. Sinds 1968. Wit, rosé en rood. Gebruikte druiven: Rood met nerello mascalese en nerello cappuccio, wit met carricante, catarratta, trebbiano en minella. Deze traditionele maar kleurloze, vrij stevige rode, zeer droge wijn is vaak erg tanninerijk. Hij veroudert redelijk goed. De witte van vooral carricante heeft een erg delicaat floraal aroma en een riesling-achtige zuurheid.

Etyek

2000Ha. Ten westen van Boedapest. Winderig en zonnig. Loess op een basis van kalk.
Ondermaatse chardonnay en iets betere sauvignon blanc (enkele producenten). Pinot blanc en riesling, ook goede Olaszrisling. Hungarovin maakt enkele goede schuimwijnen. Pas in 1990 erkend als wijngebied maar kende al een lange traditie. Veel schuimwijn (Pezgö) maar ook stille. De ooit erg bekende Törley schuimwijnen werden op basis van wijn uit deze regio gemaakt. De volgende dorpen vallen onder de aoc: in de omgeving van Etyek: Alcsútdoboz, Bicske, Csabdi, Etyek, Felcsút, Gyúró, Kajászó, Martonvásár, Nadap, Pákozd, Pázmánd, Sukoró, Tordas, Vál, in de omgeving van Buda: Budajeno, Budakeszi, Pilisborosjeno, Telki, Tök, Üröm.

L'Etoile AOC

Jura. 73ha. Wit (savagnin en chardonnay). Deze kleine appellation ligt in het gelijknamige dorp en dankt zijn naam aan de stervormige fossielen die men hier overal vind. Er wordt vin jaune, vin de paille en chardonnay gemaakt, die laatste soms gemengd met savagnin. Ook de gewone wijn krijgt twee à drie jaar vatrijping en heeft de typerende notentoets. Vaak lijkt hij ook wat geöxideerd bij de eerste slok. Bij de vin jaune is emmentaler een goede combinatie. Typerend zijn de aroma's van kruiden en varens.

Château l'Evangile

Pomerol. °1718 en eind 19de eeuw waren 13 van de huidige 14ha al aangeplant en in produktie. Daarvoor nog bekend als Fazilleau maar in de 19de eeuw werd de naam verandert in l'Evangile om de koopkrachtige pastoors te behagen. In 1862 overgekocht door de Chaperons wiens erfgenamen, de

familie Ducasse, al snel overnemen. Louis Ducasse plant de wijngaard aan na 1956 en zijn weduwe, Simone Ducasse, houdt de teugels streng in handen tot ze in 2000 overlijdt. Sinds 1991 met participatie van Eric de Rothschild, maar Mme Ducasse hield veel veranderingen tegen en dat was tot haar overlijden te merken aan de kwaliteit. Vandaag met Jean-Pascal Vazart als technisch directeur. Ligt tussen Petrus, Gazin en Cheval Blanc en zelf een complex terroir waarin zowel de kiezel van cheval blanc, het kiezelzand van Gazin als de klei van Petrus terugkomen. De 26 percelen zijn vandaag allemaal onderzocht en worden in de gloednieuwe chai ook apart gevinifieerd. 78% merlot, 22% cabernet franc, gemiddeld 38 jaar oud. Sinds 1998 programme voor heraanplanting vanwege de soms mindere kwaliteit van de klonen die men in 1956 gebruikte. Lutte raisonnée, ontbladering indien nodig, groene oogst. Er wordt zorgvuldig op de rijping gelet voor het oogsten dat manueel gebeurt. Tweede triage op de oogsttafel. 22 tot 25 dagen cuvaison op 28-29°C. 75 tot 95% nieuw hout. 18 maanden eik. Tweede wijn Le Blason d'Evangile en sinds deze bestaat is er wat meer regelmaat (60% van de oogst is voor de grote wijn). Grote verbeteringen in wijngaard en chai sinds 2000. Geconsulteerd door Michel Rolland. Genereuze, zijdezachte wijnen, erg in de mode, die ook na jaren in de kelder dezelfde zijdezachte charme bewaren.

Evans & Tate

Margaret River, Australië. Groot wijnbedrijf, oorspronkelijk gesticht door John Evans en John Tate in 1970. Momenteel geleid door Franklin Tate en uitsluitend bezig binnen Margaret River. Sterke groei sinds 1992. Zeer commercieel, samenwerkend met grote supermarktketens, maken zelfs wijn op bestelling. Goed niveau. Ongeveer 150ha eigen wijngaard. http://www.evansandtate.com.au/

Evora IPR

Portugal. Sub-regio van de Alentejo. Wit en rood. Gebruikte druiven: rood met periquita, trincadeira, aragonez en tinta caiada. Wit met arinto, rabo de ovelha, roupeiro en tamarez. Bijna volledig verdwenen maar recent heraangeplant. Nog geen DOC erkenning.

Château des Eyrins

Margaux AOC. Eric Grangerou. Drie generaties Grangerou voor hem waren keldermeester bij Chateau Margaux. Familiedomein van 9ha, waarvan 2,5 ha met wijnstokken (vooral cabernet sauvignon) die ouder zijn dan 40 jaar en die worden gebruikt voor het maken van de hoofdwijn. Zeer goed bezig.

Ezerjó

Populaire Hongaarse druif die eerder anonieme wijnen oplevert. Tussen Budapest en Sopron, vrij dicht bij de Sloveense grens, wordt een relatief zure witte wijn gemaakt met typische aroma's van grapefruit. De bodem van löss en zand levert een goede zuurtegraad op, voor de rest is deze wijn vrij neutraal. Hij moet vroeg gedronken worden. In Duitsland is de druif bekend als tausendgute.

Bron : Erik de Keersmaecker